

Küresel Kent-Bölgeleri: Allen Scott ile Görüşme(*)

Çeviren: Özlem ÇELİK
Görüşmeyi Yapan Kişi: Kathleen Lee

Küresel Kent Bölgeleri Konferansına, Ekim 1999'da, UCLA(Kaliforniya Üniversitesi, Los Angeles) Kamu Yönetimi ve Sosyal Araştırmalar Bölümü ev sahipliği yapmıştır. Konferans akademisyenler ve yasa yapıcıların, küreselleşmenin sebep olduğu çeşitli ekonomik, siyasi, toplumsal mücadeleler ve bunların kentleşme ve bölgesel gelişme süreçleriyle kesişmesi çerçevesinde tartışmaya girmelerine fırsat yaratmıştır. Üç kısa gün boyunca, Ekim 21-23, 1999, konferans entelektüel ciddiyet, münazara, yeni ve eski arkadaşlar arasında gerçek bir şenlik ile geçti. Konferans tutanakları bu yılın sonunda Oxford University Press tarafından Küresel Kent – Bölgeleri adında bir kitap olarak basılacaktır.

Yakın zamanda, konferansın başlıca düzenleyicilerinden olan Profesör Allen Scott ile küresel kent-bölgeleri kavramı ve proje ile ilgili bazı konularda görüştim.

Lee: Konferansın tematik sunumu küresel kent – bölgeler kavramının, ilk dünya kentleri ve küresel kentler kavramlarının üstüne kurulup, bu kavramların ötesine geçtiğini önermektedir. Önceki kavramlar, farklı faktörlerin tarihsel birikimlerinin belli geometrik hiyerarşiler üstüne kurulduğunu varsaymışlardır (örn: ulaşım düğümleri-noktaları, şirket merkezi/yönetim birimi başlıca endüstrilerin yoğunlaşması, v.b.). Küresel kent-bölgeleri kavramını hangi açıdan günümüz toplumsal ve ekonomik süreçleriyle daha ilgili ya da önemli olarak görüyorsunuz?

Scott: Dünya ekonomisi ile ilişkili büyük kentler fikrinin, Peter Hall'un 1966'da *Dünya*

Kentleri ile başlayan, 1980'lerde John Friedmann'ın çalışmalarıyla devam eden, 1980 ve 1990'larda küresel olarak birbirine bağlılık ile aşırı-gelişmiş kentler olgusu üzerine olan Saskia Sassen'in çalışmalarını da içeren uzun bir gelişimi vardır. Geçmişteki çalışmaların bir çoğu kente talep ve kontrol merkezi, küresel kentlere de yüksek düzeyde finans servisleri olarak yaklaşmıştır. Küresel kent-bölge kavramı bu çalışmalara dayandırılmıştır ancak, çoğu kez büyük coğrafi erk alanların ötesine geçen genişlemiş, kutuplaşmış bölgesel kompleksler bağlamında, bu kavramı daha da ileri götürmeye çalışmaktadır. Bizim geliştirmeye

* Critical Planning, Vol.7, Spring 2000, p.105-113.

KATHLEEN LEE UCLA'de Şehir Planlama Bölümünde doktora öğrencisidir. Doktora yeterlilik araştırmasında, Güney Kaliforniya'da film ve televizyon endüstrisindeki 'üretim esnek coğrafyası' ile ilgilenmektedir.

ALLEN J. SCOTT UCLA'de Coğrafya ve Politika Çalışmaları Bölümü'nde profesördür. Son yayını Oxford University Press tarafından basılan *Bölgeler ve Dünya Ekonomisi*'dir (1998).

çalıştığımız ve kavram açısından yeni olan ise; bu komplekslerin küreselleşme bağlamında, ulus devletler ve politikalarından bağımsız güçlü politik kimlik formları ve politik eylemler geliştirmeleridir. Diğer bir deyişle, kent bölgeler sadece dünya ekonomisinin ekonomik motorları olarak değil, aynı zamanda eylemler için ayırt edici kapasitesi olan politik varlıklar olarak da ortaya çıkmaktadırlar.

Lee: Küresel kent – bölgelerin politik rollerini detaylandırabilir misiniz? Ne çeşit politik eylemler ve politik bağlantıları işaret ediyorsunuz?

Scott: Küreselleşmenin sonuçlarından biri de kent bölgelerin kendilerini yeni tür tehdit ve aynı zamanda fırsatlarla yüz yüze gelmiş bulmalarıdır. Baskın olarak neoliberal olan dünyada, ulus devletler daha önce sahip oldukları sorumlulukların bir çoğundan geri çekilirlerken, ister belirli bölgeler, sektörler, ya da demografik gruplarda olsun, bu bölgeler oldukça katı alternatiflerle yüz yüze gelmişlerdir. Bu şu demektir ki, ya hiç bir şey yapmamak ve rekabeti yoğunlaştırmak anlamında sonuçlarla yüzleşmek, ya da bölgenin cesaretle karşılaşmasına imkan verecek ve oyunun meydana çıkan yeni kurallarının avantajını kazandıracak eylem için, yerel kapasiteyi kurmayı denemektir. Bu, yerel rekabete dayalı avantajları ve yığılma ekonomilerini arttırmak için ciddi çabalar içerir.

Lee: Küresel kent bölgenin gücünün, hem gelişmiş kapitalist ülkelerdeki kurulu büyük kent bölgelerinin uzun süreli ününden hem de aynı zamanda ekonomik ve politik coğrafyaların daha esnek ve dinamik yeniden kurulumuna olanak vermesinden geldiğine katılıyor musunuz? Size göre, çeperdeki büyük kent merkezlerinin, küresel kent-bölge statüsü kazanması için gerçek olanaklar nelerdir?

Scott: Küresel kent –bölgeler fikrinin tezlerinden bir tanesi; bu bölgesel oluşumlar, bileşke ya da özelleşmiş ama tamamlayıcı aktivitelerin yığılmaları biçimindeki yerel ekonomileri meydana getiren belirli yerleşmiş ekonomik ilişkiler setleri üstüne kurulması, ve böyle bir durumda bu bölgelerin ekonomik dinamikle-

rinde yüksek seviyede yerel sinerji olmasıdır. Bundan dolayı, bu bölgeler tüm kalkınma sürecinin toplanma noktaları ya da motorları haline gelmiştir. Ve gerçekte gördük ki eski Üçüncü Dünya alanları belli bölgelerinin kalkınması sayesinde yüksek seviyede başarıya ulaşmıştır. Örneğin, Kuzey Kore, Tayvan, Hong Kong, Singapur ve bazı kapsamlarda Tayland, Malezya, Meksika ve benzerlerinde olduğu gibi. Kalkınma sürecinin aracılık etmesiyle bu kent-bölgeler toplanma noktaları olmuşlardır. Bu sebepten, inanıyorum ki, küresel kent-bölgelerin kalkınması yolu ile dünyanın çeperinde sürekli kalkınma için olasılıklar vardır. Geniş bir anlamda, bu dünyanın çeperindeki yerel kent ve bölge yönetimlerinin yükselen kazançları toplayabilecek ve rekabetçi avantajları bu kentlerin küresel pazarda etkin olarak işlemlerini sağlayabilecek politik reformları bir araya getirebilme kapasitesine dayanmaktadır.

Lee: Bu görevler için hangi politikaların ilgili olduğunu düşünüyorsunuz?

Scott: Örneğin, bunlar iş gücünün eğitilmesi etrafındaki çeşitli kurum-yapı çabalarını içeren politikalar. Diğerleri, bölgesel kalkınmanın yerel yapıları ile ilgili araştırma aktivitelerini, ağ içindeki sinerjiyi yükseltmek için firmalardan etkili ve kapsamlı ağlar oluşturmayı, pazarlama, ihraç teşviki ve bölgesel ürünleri patent haline getirme gibi işleri yapabilecek yerel kurumlar ve ortaklıklar kurmayı içerir. Diğer bir deyişle, verili ekonomik değerlendirmeye düzenekleri, kaynaklar ve dünya pazarında yarışmaya başlayabilecek bir ekonomik kompleks yapmayı karşılayabilecek ticaret, işgücü ve yerel yönetimler arasındaki ortaklıkların yapılarıdır.

Lee: Kalkınma sürecini yayıncı bir model olarak tarif ettiniz. Politik paketlerle ilişkili olarak çeperi kalkınma sürecine dahil eden giderek yayılan bir etki bulunmaktadır. Fakat, küreselleşme karşıtları kalkınma sürecinin daha dairesel ve birikmiş nedenler mantığını takip ettiğini ve ekonominin gelişmesinin çeperdeki gelişim üzerinde kötü etkisi olduğunu iddia ederler.

Scott: Öncelikle, ben bunu yayıncı bir süreç olarak tarif etmeyeceğim, gerçi burada bir zamanlama problemi vardır. Bu da daha önce ilerleyen kent-bölgeler ve geride kalanlar olmasıdır. Özellikle çeperdeki alanlarda ve kentlerde küreselleşmeyi yükselen bir tehdit olarak gören bu gruplara yakın duruyorum. Ama, küreselleşmenin neo-liberal gündemle ilişki içinde olduğu noktasının da önemli olduğunu düşünüyorum. Mutlaka o gündemle ilişki içinde olması gerekmez. Bana göre şu şekilde söylemek daha doğru olacak ki, neo-liberalizm bağlamında, küreselleşme gelişmiş ve az gelişmiş yerler için bazı ciddi tehditler taşımaktadır. Fakat, geçerli politik tepkiler vardır. Küreselleşme ile yerel kalkınma, değişim ve genelde yükselen gelir seviyesi yapılarında en iyi olası avantajları kazanma yollarını aramaktadırlar. Bana göre, bunlar yerel, ulusal ve küresel politika üretimi açısından sosyal demokratik bir görüş birliği için çağrı yapmaktadırlar. Bundan dolayı politik görev, benim için küreselleşmeye bunun gibi karşıt olmak değil, ancak günümüzde mevcut olan küreselleşmenin belirli politik yapılarına karşı olmaktır.

Lee: Kent sorusunda iki karşıt bakış açısı vardır. Bir uçtaki görüş, kentin yoğunluğu ve çeşitliliği nedeni ile insani gelişme ve ilerlemenin merkezi olmasıdır (örneğin Jane Jacobs). Diğer bir uça, kent, kapitalist ilişkilerin sonucu olarak ortaya çıkar (örneğin Castells). Küresel kent-bölgeler bu şemada nereye oturmaktadır? Küresel kent-bölge kavramı, kent sorusuna alternatif bir yanıt geliştirebiliyor mu?

Scott: Castells'in kent sorusu modeli, özellikle kenti kolektif tüketim üzerinden oluşan sosyal çatışmanın merkezinde görmesidir. Bu model ile 1960'lar ve 1970'lerde kentleşmenin modernist yapısı bağlamında, Castells, -ve aynı projeye oldukça fazla dahil olan Harvey- doğru bir şekilde ve büyük bir anlayış ile ilgilendiler. Ama, bana göre, kent sorusu temelde toplumsal ve politik gerçeklerin farklılaşması anlamında değişmiştir. Castells ve Harvey az ya da çok kent ekonomisini ihmal etmişlerdir. Çalışmalarında kapitalist

sistem zemini oluştururken, kent ekonomisini tekil olarak problemleştirmemişlerdir. Post-Fordist ekonomide, devletin önceki yükümlülüklerinden geri çekildiği ve pazar ekonomisinin daha açık ve yoğun hale geldiği bir bağlamda, yeni bir takım kent soruları ortaya çıkmaktadır. Bu sorular, kısmen, yerel ekonomilerin büyümesini ve kalkınmasını güvenli olarak sağlayabilen ve aynı zamanda tüm yerel toplumsal gruplar için bunların avantajlı dağılımını yapabilen rekabetçi avantajlar sistemini büyütebilecek kurumları nasıl kurduğumuzu içerir. Şu anda, karşıt olarak, kentlerde gördüğümüz gelir farkının artışıdır. Yüz yüze gelmemiz gereken görevlerden bir tanesi sadece rekabetçi avantajları destekleyen değil aynı zamanda gelir farkını daraltabilecek kurumlar kurmaktır.

Lee: Çevreci, işçi, kadın ve dini gruplardan oluşan bir koalisyon Washington'daki Uluslararası Para Örgütü (IMF) ve Dünya Bankası'nın politikalarını protesto ettiler. Zengin ve yoksullar arasındaki derinleşen gelir farkının sebebi olduğuna inandıkları, ortak küreselleşme süreci olarak adlandırdıkları şeye karşılar. Dünya Bankası ve IMF gibi uluslararası kuruluşların özellikle büyük şirketlerin çıkarlarına hizmet ettiklerini ve bu gelir farkına katkıda bulunduklarını iddia ediyorlar. Küresel kent-bölgeleri kavramının bu tartışmadaki politik ilgisi nedir?

Scott: Öncelikle, ben bu gruplara ve yürüttükleri politik pozisyonlara katılıyorum. Bence, IMF Dünya Bankasına göre daha çok suçlanmalı. Gerçekte, Dünya Bankası kalkınmayı kökene kadar getirmek için belirli çabalar göstermektedir. Bana göre, Dünya Bankası'nın tamamıyla çokuluslu şirketlerin himayesinde olarak tanımlamak çok doğru değildir. Belki on-on beş yıl önce bundan sorumlu tutulabilirdi ama, bugün bence Dünya Bankası'ndaki yeni politik değişiklikler daha az sürdürülebilir. Her halükârda, küreselleşme ve neo-liberalizmin birliği, hem kent-bölgelerde hem de kent-bölgeler arasında bir çok politik çatışmayı ve eşitsizlikleri gerçekten şiddetlendiriyor. Bizim konferans makalemizde, belirtmeye çalıştığımız bir nokta, küreselleşmenin

saatini geri alamayacak imkansız bir görevi içermeyen ama, küreselleşmeyi siyasi olarak daha ilerici bir gündem gibi kullanmayı içeren politik alternatiflerin var olmasıdır. Bu alternatifler, sosyal demokrasinin bir versiyonunu ya da başka birini içermektedir.

Lee: Washington'daki küreselleşme karşıtları, Batı Afrika'daki Dünya Bankası'nın sponsor olduğu petrol çıkarma programlarını işaret ediyor. Bir anlamda da, bu uluslararası kuruluşların ortak çıkarlarının kurulmasına ve çevredekinin kaynaklarının kurutulmasına bir örnek değil mi?

Scott: Dünya Bankası'nı herhangi bir anlamda temize çıkarmaya çalışmıyorum. Sadece söylemeye çalıştığım, Dünya Bankası'nın çok daha fazla olarak kökene ve yoksulluğa odaklanmış bir takım politik insiyatifler geliştirmeye çalışmasıdır. Şüphesiz, Dünya Bankası'nın dünyanın bir çok yerinde sponsor olduğu mutlak programlar vardır ki, planladıkları gibi aşırı derecede başarılı değildir. Ama, son zamanlarda Dünya Bankası'nın politika ve uygulamalara bakışında büyük değişiklikler olmuştur. Son zamanlardaki bu büyük değişikliklerden birisi de Dünya Bankası'nın ulusal hükümetler ile ilgilenmekten vazgeçmesi ve iş ilişkilerini doğrudan yerel yönetimlerle ve ilgili toplumsal gruplar ile kurmayı araştırmasıdır.

Lee: Bunun bir gelişme olduğunu mu düşünüyorsunuz? Demek istediğim şu ki, politikanın yeniden yapılandırılmasının ekonomik rekabetçiliğin de kurulması kadar önemli olduğu yerlerden bahsediyoruz. Ve problemin bu parçası gerçekten politik ve aynı zamanda, yerel yönetimleri de kapsamakta.

Scott: Örneğin, son on yılda Latin Amerika'da, yerel düzeyde demokratik hareketin heybetli bir şekilde yeniden başlaması. Dünya Bankası tarafında, bu hareketin temsilcilerini bulmak ve onlarla çalışmak yönünde gerçek bir istek vardı.

Lee: Küreselleşme ile ilişkilendirilmiş fırsatların ortak küreselleşmeye karşıt olması derken ne demek istediğinizi detaylandırabilir misiniz?

Scott: Küreselleşme ilerledikçe, egemen devletin önceden olduğu gibi tek/hakim ve kurumlar takımı merkezinde toplanmış olmayan bir yaklaşımla politik yaşamın yeniden ölçeklendirildiğini görmekteyiz. Küresel ve çokulusludan bölgeye kadar olan sıralamada, ulus devletten bağımsız olarak siyasetin belli bir eklemlenmemesi olmuştur. Başka bir deyişle, küreselleşme ilerledikçe, ekonomik ve politik aktivitelerin yeni düzeylerde eklemlenmesi ortaya çıkmaktadır. Şimdi, her bir düzeyde uygulanması gereken politik ve düzenleyici görevlerin varlığını tartışmak istiyorum. Gerçekte, hemen hemen her düzeyde demokratik bir zarar var. Neden? Çünkü politik kurumlar ve demokrasinin mevcut kurumları kesinlikle bölgesel ve ulus-üstü düzeylere göre değil, ulus devlete itibar edilerek ayarlanmış. Bunun bir sonucu ise, ulus-üstünün mekanında işleyen çokuluslu şirketlerin herhangi bir etkili düzenleme ve kontrolden belirli bir şekilde kurtulmalarıdır. Bu nedenle, kapitalizmin yeniden düzenlenmesinin önemli problemleri hemen hemen her ölçek düzeyinde bulunmaktadır. Bu, bölgelerarası yarışma ve dünya ölçeğindeki rekabetin ortaya çıkan probleminin düzenlenmesini kapsamaktadır.

Lee: Son yıllarda, rekabetçilikleri, dünya verimini paylaşımları, buluşculuk üstündeki hakimiyetleri ve benzeri özellikleriyle ölçülen bölgelerin başarı hikayelerine ilgi artmaktadır. Küresel kent-bölgeler kavramının, başarılı ve az başarılı bölgeler arasındaki bölgelerarası yapıların eşitsiz gelişmesini anlamamıza ne gibi yardımları olacaktır?

Scott: Küresel kent-bölgeleri kavramı eşitsiz gelişme problemi hakkında bilmediğimiz bir şey ekleyebilir mi bilmiyorum. Eşitsiz gelişme kapitalizmin kendine özgü bir karakteristiğidir. Biliyoruz ki, rekabetçi kapitalist ekonomik ilişkilerde, bazı bölgelerin büyüdüğü ve geliştiği, bazılarının ise zayıfladığı yönünde büyük bir eğilim vardır. Aynı zamanda, daha çok gelişmiş ve daha az gelişmiş bölgeler arasından ortaya çıkabilmek için çeşitli şekillerde sömürgeci ilişkilere eğilim vardır. Küresel kent-bölgeler fikri, mekansal ve böl-

gesel gelişme hakkında varolan teorik şemaya tam olarak uymaktadır. Ama, daha önce söylediklerime dayanarak, eklemek istiyorum ki, küresel kent-bölgeler tartışması, geçmişe nazaran, bize gelişmemiş olan bölgelerde kalkınma olasılıkları hakkında biraz daha iyimser düşünebilme imkanını yaratmıştır.

Lee: Göreli iyimserlik ve bunun nedenleri ile ilgili daha spesifik olabilir misiniz?

Scott: Söylediğim şudur ki, günümüzde gelişme(kalkınma) ve değişim geleneksel teorilerinin bize izin verdiğinden çok daha fazla fırsat vermektedir. André Gunder Frank ve Samir Amin gibi kişilerin az çok beyan ettiği gibi, kapitalist sistemde azgelişmişlik kaçınılmazdır ve azgelişmişlik ancak bu sistemde kuvvetlenir.

Lee: Bazı anlamlarda, bireylerin isteğini ve merkez ve çevre arasındaki dinamik etkileşimi dışarıda bırakırlar.

Scott: Doğru. Ve aynı zamanda, bence, belli bir durum hakkında tartışıyorlar. Hatırlayın, bu, yeni uluslararası işbölümü olarak anılan uluslararası cephede doruk noktasında olan şiddetli fordizm dönemi idi. Gerçekte, o zamanlarda, azgelişmişliğin kalkınması tezinin lehine bazı ampirik kanıtlar vardı. Bana göre, oyunun kuralları hem sektörlerin çeşitleri hem de hakim bölgesel kalkınma yapıları anlamında değişti. Mevcut değerlendirmelere hatta, sadece sanayinin geleneksel formlarda olduğu yerlere odaklanarak ve esnek öğrenme-temelli yığılmalara doğru kolektif olarak itilerek en azından bazı azgelişmiş alanlar ihrac pazarlarına karşı koyabilmektedirler ve daha dinamik bir büyüme dokusuna geçebilmektedirler.

Lee: Bugün, kent plancıları ile küresel kent-bölgeler kavramının ilişkisi nedir?

Scott: Soruyu başka bir şekilde ifade edebilir miyim? Bu soruyu, küresel kent-bölgeler kavramı kent plancılarına hangi yeni soruları ve görevleri sunar şeklinde yöneltebiliriz. Şehir plancılarının geleneksel görevleri olan arazi

kullanımı, ulaşım, konut, komşuluk, kent demografisi ve benzerleriyle ilgilenmeye ek olarak, kent ekonomisi, kent sistemindeki ticaret dinamikleri ve kent bölgelerdeki işgücü ve işin karşı karşıya kurumsallaşması görevi hakkında bir takım yeni sorular vardır. Amerikan üniversitelerindeki geleneksel planlama programları, şehir plancılarının karşılaştığı yeni bir takım problemlerin daha yoğun şekilde farkına varmalıdırlar. Şehir planlama programlarını, küreselleşme bağlamında kent-bölgelerin sunduğu problemleri ve bu durumda ortaya çıkan yeni ekonomik ve politik problemleri hesaba katarak yeniden düşünmeliyiz.

Lee: Kent plancıları için geleneksel etki alanlarından biri de kamusal alandır. Ve plancılar kamu yararı için hareket etmeye çalışırlar. Bununla beraber, küreselleşme kenti dönüştürmektedir ve plancılar çok daha heterojen bir kamu ve yararı ile karşılaştılar. Yeni heterojen kamusal alanda plancılar hangi rolü oynayabilir?

Scott: Ekonomik organizasyonun en karışık detaylarını ve kent ekonomisinin yapısını ve kolektifliğin bu alanlarda hangi yollarla etkin olarak müdahale edebileceğini anlamak zorundadırlar. Rekabetçi avantajı kurarken ve yığılma ekonomilerini büyütürken, plancıların araştırma geliştirme kurumları, bölgesel pazarlama ve ihrac teşviki merkezleri, kapsamlı sanayi ağları ve benzeri kurumların yapımında söz almaları gerekir. Sorular, bu tip kurumların yapımının nasıl ele alınacağı ticaret, işçi, ve bu süreçte yararları tehlikede bulunan toplulukları içeren çeşitli toplumsal grupların etkili bir şekilde birbirleri ile diyalog içine nasıl sokulacağıdır.

Lee: Yani, siz plancının öncelikli olarak simsar vazifesi canlandırıldığını kabul ediyorsunuz.

Scott: Evet. Bu fonksiyonlardan bir tanesi. Planlamanın geleneksel görevlerinden kalan birşey. Bu görevlerin başında, sadece bölgesel sanayi kümelerinde kendini gösterdiği gibi, yeni ekonomileri yaratma ve sürdürme anlamında değil, bundan başka yerel ekonomik verimliliği sağlayan ve rekabetçilik yanında

aynı zamanda demokratik sorumluluğu koruyan yeni çeşit kent politik sisteminin nasıl kurulacağı hakkında bir takım yeni iddialar vardır. Sırası gelmişken, küresel kent-bölgelerin kalkınmasıyla canlandırılan diğer bir fikir eklemek istiyorum ki aslında bu ülkenin yurttaşları olmayanları da içeren, müzakere, diyalog ve kollektif karar verme süreçlerine dahil edilen geniş anlamda bir yurttaşlık olduğunu temin ettiğim, yurttaşlığın kendisinin yeniden kavramsallaştırılmasıdır.

Lee: Konferansta yer alan tartışmalara dayanarak, küresel kent-bölgeler tartışmasının gelecekteki doğrultusunda ne görüyorsunuz?

Scott: Konferansta çarpıcı bir biçimde karşılaştıklarımızdan bir tanesi kent-bölgelerin çağdaş

dünyada gerçekten önemli yeni çeşit bir olgu oluşturduğu üstündeki genel fikir birliğiydi. Aralarında açıkça büyük bir ayırım olan neo-liberal duruşa yakın bir tutum takınan Kenichi Ohmae ve neo-liberal duruşa çok daha şüpheli ve eleştirel bakışı olan Michael Keating gibiler farklı politik görüşlerden olmalarına rağmen bu bakış açısını kabul etmiş görünmektedirler. Beni etkileyen gelecek ile ilgili en önemli sorulardan biri, küreselleşme ve kent-bölge kalkınması ile ilişkili sorularla baş etmemiz için nasıl etkili ve ilerici politik hareketler kurabileceğimizdir. Ve bu, hem içsel ve dışsal dinamikler anlamında hem de boydan boya dünyadaki birinin diğeriyle ilişkisi anlamında küresel kent-bölgelerde neler olduğunun etkili analitik tanımını kurabilmeyi içerir.